

Nhìn Lại i Hiệp p Đệ nh Elysée (1)

Tác Giả: Nguyễn Văn L c

Thứ Tư, 22 Tháng 10 Năm 2008 05:57

Đệ k  niệm 59 năm, ngày ký Hiệp p Đệ nh Elysée, ng i i vi t xin ghi l i nh ng đi n ti n ch nh trị chung quanh Hiệp p Đệ nh này. Và t  h i r ng, đ ng trên l p tr ng dân t c, ph i ch ng vi c c ng s n Việt Nam t  ch i giải pháp B o Đ i là đ ng hay sai đ i v i l ch s , v i đ t n c? Dân t c, đ t n c ph i là quy n l i t i th ng tr n b t c  đ ng ph i nào? Nh ng việc ông Ng  Đ nh Diệm ph n đ i m nh liệt v  nội dung văn ki n hiệp Đệ nh Elysée ph i đ c hi u nh  th  nào? Đ  tr  l i câu h i đó, c n tìm hiểu rõ hoàn cảnh chính trị lúc b y giờ.

L  bài B o Đ i

L  bài b  ch y

Sau khi B o Đ i tuyên b  t  nhi m đ  tr  thành công dân Vĩnh Th y, c  m t tri u đ i đã x p đ  theo ông. Sau đó, ông đ nh nh n m t ch c h  c  v n t i cao “Supreme adviser” vào ngày 30 tháng 8. Xin trích đ n vi t của Arthur J. Dommen trong *Indochinese Experience of the French and the Americans* v  chuy n ra B c c a c  v n t i cao nh  sau:

“He left Hue on September 4 by car. All along the roads, he met crowds of people who had come to have a look at the former emperor, whom most had never seen.

In Quang Tri, Dong Ha, Dong Hoi, Vinh and Thanh Hoa, the crowds were particularly dense, but respectful. This first meeting of the 2 was one of the most extraordinary in history... “We are all going to work together for the independence of the country.” (trang 119)

T m đ ch: Ông r i Hu  ngày 4 tháng 9 b ng xe h i. Su t đ c đ ng, đ m đ ng đ n g p ông đ  đ c nhìn m t c u hoàng mà su t đ i h  mà ph n đ ng ch a đ c th y m t bao gi .   Qu ng Trị, Đ ng Hà, Đ ng H i, Vinh và Thanh H a. Đ m đ ng kéo đ n r t là đồng trong ni m kính tr ng... C c g p g  l n đầu tiên giữa hai nh n v t th t là m t cuộc gặp g  k  điều nhất trong l ch s ... “*Chúng ta s  c ng s t c nh bên nhau cho n n đ c l p c a x  s .*”

Nhìn Lại Hiệp Định Elysée (1)

Tác Giả: Nguyễn Văn Lộc

Thứ Tư: 22 Tháng 10 Năm 2008 05:57

Vua Bảo Đại và Hoàng Nam

Phỏng vấn

Nguồn: .photobucket.com

Đó cũng là câu nói của báo chí đầu tiên nói về Hiệp Định Elysée.

Sau này, trong bài phỏng vấn của ký giả A. Steele của báo New Herald Tribune, Hoàng Chí Minh kể lại Bảo Đại như sau: “Chúng tôi không cần gì đến bù nhìn. Chỉ có bù nhìn và phần quỵ cưỡi ngựa cho Bảo Đại.” (Trích Hoàng Chí Minh toàn tập, tập 5, 1995, 581)

Đám đông còn quý mến vua hoàng, nhưng tôi thấy Hiệp Định Elysée đã làm gì cho họ? Và phải chăng, sự đón tiếp này sẽ trở thành mối liên quan đến sự phẫn nộ của vua hoàng sau này. Lúc bấy giờ, ông Mai Văn Hàm là người lo chu cấp ăn uống, tiêu chi tiêu cho Bảo Đại Ông và một vị hoàng thân có trách nhiệm gì trong việc môi giới những người dè dặt như Lý Lệ Hà và Mạnh Đình. (1) Trong dịp Phỏng vấn Khóc Hờ và Huân, chúng ta đã biết là người đã bán đến Hiệp Định Elysée, hoàng hậu đã hỏi thăm Phỏng vấn Khóc Hờ và Lý Lệ Hà. Hờ xác nhận là chuyên đó có thể còn nói thêm đó là một cô gái đẹp. Hoàng hậu bối rối xúc phạm những người, nhưng im lặng không nói gì, còn người tiêu ra cho Bảo Đại chỉ dùng.

Và chính thức kể từ 1950 về sau, dòng họ Nguyễn và Bảo Đại không còn có trong một của Hoàng hậu nữa.

Đại và gia đình, Bảo Đại đã bị cháy.

Sau này, ông Bảo Đại đã bị Hoàng Chí Minh lo ngại trở nên cách dè dặt khéo léo ra khỏi Việt Nam. Ông rời Hà Nội vào ngày 16/03/1946 trên chiếc máy bay DC-3 sang Tàu, Hoàng Chí Minh đã không muốn có một của Bảo Đại và Hà Nội nữa. Vai trò trái đũa, “bù nhìn” đã không cần thiết nữa. Lucien Boudard viết

“Au printemps de 1946, la tête de Bảo Đại ne valait toujours pas très chère.”

Vào mùa xuân 1946, cái đầu của Bảo Đại vẫn luôn chẳng có giá trị là bao nhiêu. (Trích La guerre d’Indochine, Lucien Boudard, nxb Bernard Grasset, Paris, trang 146). May là Bảo Đại đóng kịch cũng khéo không để ra chút nghi ngờ gì, nếu ra chút gì thì Việt Minh sẽ săn lùng tiêu ông.

Sau này vua Bảo Đại viết: “Pour moi, la chose est claire. Hoàng Chí Minh ne veut pas de moi. Đại và tôi, sự việc thật rõ ràng, Hoàng Chí Minh không cần đến tôi nữa.

Ông Bảo Đại đã kể lại chi tiết về Hoàng Chí Minh của báo ra sao:

“Le 15 avril, nous faisons de nouveauc escale à Kunming. Plus heureux qu’à aller, nous

Nhìn Lại Hiệp Định Elysée (1)

Tác Giả: Nguyễn Văn Lạc

Thứ Tư, 22 Tháng 10 Năm 2008 05:57

---

trouvons un avion en partance immédiate pour Hà Nội. Au moment ou nous allons embarquer, un message personnelle m'est remis. C'est un billet de Ho Chi Minh."

Ngày 15 tháng 4, một lần nữa, chúng tôi lại đến Côn Minh. May mắn hơn lúc ra đi, có một phi công sắp sửa bay đi Hà Nội. Đến lúc chúng tôi sắp sửa lên máy bay thì tôi nhận được một thư riêng của ông Hồ Chí Minh như sau

"Thưa Ngài, xin Ngài cảm thông tôi, mọi chuyện này đây đều do tôi sắp. Sẽ có một công của Ngài và những công Tàu xem ra có ích lợi hơn. Ngài đừng nghĩ ngợi gì, khi nào công của ngài xong xuôi thì tôi sẽ thông báo cho Ngài sau. Ngài cảm ơn những điều khi nào những trách nhiệm đang chờ đợi chúng ta. Ôm hôn trong tình huynh đệ. Ký tên. Hồ Chí Minh

(Trích *Le Dragon d'Annam*, S.M Bao Dai, nxb Plon, trang 156).

Sau khi biết mình bị lừa, Bộ đội có thể nói là trơ tay. Nay thì Việt Minh gọi ông là công dân Vĩnh Thụy.

Trơ tay về phía mặt.

Có phía lúc, ông không còn được xu dính túi. Ông mô tả lại cái cảnh mặt mình bị bỏ rơi và phi trơ tay như sau:

"L'avion n'est plus qu'un point à l'horizon. Sur l'ancienne base Américain, je me retrouve tout seul. Je m'assieds sur les marches de l'aérogare pour faire le point. Non seulement me voilà seul, livré à moi-même, mais dans le plus complet dénuement. Pas un sou. Je n'ai même pas de vêtements de rechange. Pas davantage de papiers ou de passport. Je relis le billet de Ho Chi Minh "baisers fraternelles"

(Trích *Le Dragon d'Annam*, S.M Bao Dai, trang 156).

Máy bay chỉ còn là một điểm nhỏ ở chân trời. Chỉ còn có mình tôi ở phi trường và nhìn là một căn cứ quân sự cũ của Mỹ. Tôi ngồi xuống ghế chờ đợi phi công để kiếm điểm lại. Chỉ nghe những tiếng máy chỉ có một mình mà còn cảm thấy mình rơi vào tình trạng hoàn toàn cùng quẫn. Không một xu dính túi. Không có quần áo để thay đổi. Cũng chẳng có giấy tờ gì hay giấy thông hành. Tôi được lại lá thư của Hồ Chí Minh "những cái hôn tình huynh đệ."

Tôi chết mê mẩn.

Nhìn Lại Hiệp Định Elysée (1)

Tác Giả: Nguyễn Văn Lạc

Thứ Tư, 22 Tháng 10 Năm 2008 05:57

Còn đời với người Pháp, họ cũng chưa quên được về Bờ Đông đã hai lần bị rơi. Lũn đứu Bờ Đông theo Nhật và lần thứ hai nhận làm chủ với tên gọi cao cho Việt Minh.

Đời với người dân trong nước, nhiều người còn luyện tập, những người đông nhìn ông như một kẻ vô tích sự. Khi tay bìa vàng, không phải cái bìa vàng của ông bìa. Những người là chủ nhân dân, chủ mặt trời đã qua, chủ ngàn năm lịch sử mặt theo ông. Riêng tríu Nguyễn tiên ông, lập nên sự nghiệp kìa năm 1600. Phút chốc, ông xóa sạch.

Có thể, ông đã không nghĩ đến gánh nặng lịch sử mà ông đã quyệt định, đã làm.

Phản Bờ Đông sau đó đã không quên phê phán khá nặng con người của Hồ Chí Minh Ông viết về Hồ Chí Minh mà tôi xin được tóm lại như sau trong sách của ông:

Ông ta là một tên đóng kịch khéo léo, giả nhân giả nghĩa, tay tay với cái bìa ngoài có vẻ khờ hờnh. Những người tập thể những người ai tiếp xúc với ông ta lần đứu đứu bìa ông ta là những người M, ông Sainteny, đời đời Pháp và chủ tôi nữa. Ông ta có thể làm bất cứ điều gì, miễn là được đứu đứu chủ đích của ông ta. Rốt cuộc khéo léo, thông minh đứu quyệt và vô liêm sự đứu bất nhân (cyniquement inhumain).

Chủ nói rõ thêm, trong sự những người bìa là những Sainteny. Sainteny, khi về Pháp nhận đứu đứu lá chủ của Hồ Chí Minh, đời ngày 24 tháng giêng 1947 có câu: "C'est pourquoi, je tiens à vous répéter que, malgré ce qui est arrivé, vous et moi nous restons amis. Et je peux vous affirmer que nos deux peuples aussi restent amis. (Trích lại trong Ho Chi Minh, Jean Lacouture, trang 148). Vì thế, tôi chủ những người với ông rằng, mặt chủ những người đã xảy ra, Tôi với ông với là bìa. Và tôi có thể khờ ng đứu nh với ông rằng hai dân tộc chúng ta với là bìa.

Ngô Đình Diệm, Huân Thúc Kháng, Trần Trọng Kim chúng bao giờ có thể viết đứu đứu những dòng thơ chân tình như thơ đời với kẻ thù.

Ngoài ra, còn có nhiều tác giả người Pháp như Paul Mus, Claude de Groulat cũng bìa là. Đứu chủ biết nhất là Jean Lacouture. Tôi đã chán ngấy đứu chủ ông này qua các cuốn sách viết thiêu trung thực, những mặt thể thiêu thuyết trong các cuốn như: Ho Chi Minh, 1967. 1 trang 145, ông viết như thế này:

"Plusieurs fois, Je tentai de l'interroger sur sa vie privé, mais il n'en voulait rien dire, et ma passait aussitôt des documents à étudier. Chaque fois, j'avais bien de la peine à le quitter quand, me retournant, je le surprénais qui me suivit des yeux avant de se retirer dans sa cabane pour reprendre ses travaux."

Nhìn Lại Hiệp Định Elysée (1)

Tác Giả: Nguyễn Văn Lạc

Thứ Tư, 22 Tháng 10 Năm 2008 05:57

Nhìn lại, tôi thấy ông ta vẫn đi tiếp của ông, nhưng ông không bao giờ hé miệng nói. Và đi ngay cho tôi nghe tài liệu để nghiên cứu. Mọi lần, phải biết ông, tôi cảm thấy bất ngờ khi tôi ngoái cổ lại nhìn ông làm ông ngạc nhiên, ông vẫn còn đi ngó nhìn theo tôi trở lại khi rút lui vào lại để tiếp tục làm việc.

Riêng theo cuốn: *Viet Nam, voyage à travers une histoire hay Une vie de rencontres*, trong đó dành 3 trang, trang 54-55-56 để nói về l'Onclé H, sans malice.

Lá bài có giá (bonnes cartes)

Thế mà lịch sử trở trêu thay, lá bài Bỏ Đi lại có giá. Bởi vì, chính lúc bắt đầu, năm chèo queo của Hội đồng Kinh tế, các thành phần của hoàng, Bỏ đi đã có các hiệp định xúc, trao đổi nghe ngóng, chờ đợi và để mọi chính khách Việt-Pháp-Mỹ, đi đi lại lại trong mục đích tìm kiếm giải pháp cho Việt Nam. Chính họ có những nhân vật sau đây tiếp xúc với ông như Nguyễn Tấn Bình, Trần Trọng Kim, Ngô Đình Diệm, Nguyễn Văn Tâm, Nguyễn Văn Sâm, Trần Quang Vinh, Trần Văn Lý, Cao Văn Chiếu.

Đặc biệt có Phan Văn Giáo là cựu nòng và tại mặt của Bỏ Đi trong những câu: Bỏ Đi viết: "J'observe toutes ces manifestations et J'attends". (Tôi quan sát tất cả những diễn biến đó và tôi chờ đợi). Bên cạnh đó là Buckley, đi đi lại lại cho OSS của Mỹ đã liên lạc rất nhiều lần với Bỏ Đi.

Điện Élysée

Nguồn: web-libre.org

Vì thế, năm 1947, Bỏ Đi được coi như một lá bài cần thiết trong tình thế lúc bấy giờ (bonnes cartes) Ông Pignon đã dùng Faugère và Cousseau, những tay lão luyện và chính trực có thể chấp nhận bất cứ lá bài nào. Faugère biết hết mọi ngõ ngách, quen không thiếu người nào. Chỉ cần nói tên

Nhìn Lại Hiệp Định Elysée (1)

Tác Giả: Nguyễn Văn Lạc

Thứ Tư, 22 Tháng 10 Năm 2008 05:57

---

một người Việt Nam nào đó là ông có thể rành mạch, nói gì c gác đ y đ v h . Faugère chu n b bấi đáp cho B o Đ i v n c b ng cách thông báo cho m i ng i Việt Nam bi t tin đó Cousseau thông th o ti ng Vi t thì làm c v n cho B o Đ i v nh ng trách nhi m ph i làm. Chính Cousseau là ng i đ a ra nh ng ch n l a chính tr và ti n hành nh ng th ng l ng trong vòng bí m t. Ông có th làm đ c t t c m i đ i u mà xem ra nh ng ng i khác không làm đ c. Chính B o Đ i cũng nhìn nh n Cousseau là ng i b n Pháp r t thân thi t và tâm huy t c a ông.

K t khi lá bài B o Đ i có giá, ti n b c c a Pháp đ v H ng Kông cho B o Đ i không bi t bao nhiêu mà k . B c triêu ti n Ph t lăng, h t tri u này đ n tri u khác.

Xin trích d n Lucien Bodard vi t v v n đ này:

“Bao Dai reprenait une valeur marchande terrible. Une cour se formait autour de la Majesté, toutes sortes de Vietnamiens accouraient en fidèles serviteurs ... Bao Dai retournait à la “grande vie”. Bao Dai ne multipliait pas seulement les exigences financières. Il posait aussi des conditions politiques.. de nouvelles propositions et aussi de l’argent, beaucoup d’argent. C’était sans fin.”

(*La guerre d’Indochine*, Lucien Bodard, trang 151)

Nay thì cái giá c a B o Đ i lên th t kh ng khi p. Chung quanh ông là m t đám đ th ng i Việt Nam quây l y ông nh nh ng k b y tôi trung thành. B o Đ i tr l i cu c s ng huy hoàng. B o Đ i ch ng nh ng đòi h i thêm vi c cung c p ti n b c mà còn đòi h i v nh ng đ i u ki n chính tr và ti n b c, r t nhi u ti n b c. Đó là nh ng đòi h i không cùng.

Nh ng trong h i ký B o Đ i, ông đã đ a ra m t s ti n mà ng i Pháp cung c p cho ông, m t s ti n nh đ n không nghĩa lý gì. 5000 đô la H ng Kông. Cũng trong H i ký, B o Đ i cho bi t ông đ c ng i Pháp cho t trong m t bi t th th t đ p v ùng Repulse Bay, đ o Victoria. Thêm vào đó, luôn luôn có hai c nh sát ng i T u canh gác bi t th .

Cái giá c a ông là tr l i n p s ng đ v ng. B o Đ i đã bi t l i đ ng tình th cho đ i s và cũng không quên cho riêng mình.

Và đ đ i l i nh ng th đó. Ng i Pháp cho bi t: “C’est à prendre où à laisser... C’était l’heure de la vérité. Vous devez montrer maintenant si vous êtes avec la France ou contre elle.” Ng i Pháp cho bi t, B o Đ i ho c ph i ch p nh n ho c b cu c. Bây gi là gi phút c a s th t. Và ông ph i ch ng t r ng ông đ ng v phía n c Pháp hay ch ng l i n c Pháp. (Trích *La guerre d’Indochine*, Lucien Boudard, trang 150-151).

S ch ng đ i c a ông Ngô Đình Di m

Nhìn Lại Hiệp Định Elysée (1)

Tác Giả: Nguyễn Văn Lộc

Thứ Tư, 22 Tháng 10 Năm 2008 05:57

Bên cạnh đó, có ông Ngô Đình Diệm không ngừng theo dõi diễn biến các cuộc thương lượng giữa Pháp và Bảo Đại. Ông đã 3 lần sang gặp Bảo Đại. Ông là người nắm giữ chìa khóa mở cửa cách không khoan nhượng và chính Pháp cũng vậy, ông biết tất cả những gì người Pháp đang vẽ vãn bên Bảo Đại.

Người Pháp đã nhận định về ông Ngô Đình Diệm như sau:

“Diem s’affirmait comme profondément hostile à la France et ne concevait les contacts avec la France

que dans le but d’en obtenir l’indépendance et l’unité du pays. Un rapport français de février 1947 qualifiait ainsi sa position: “Il y a peu attendre qu’il cherche à élaborer une construction solide et acceptable à la fois de notre part. Diem ne parait pas démentir sa réputation, il faut bien le dire, d’antifrançais”

(Trích tài liệu AOM INDO GGCP Suppl. 18: *Situation politique* - février 1947, trích lại trong *Les catholiques Vietnamiens pendant la guerre d’indépendance 1945-1954*, luận án tiến sĩ của Trần Thị Liên ở Institut d’Études Politiques de Paris, 1996, trang 193.)

Ông Diệm là người tỏ ra chính và thù địch với người Pháp và chính coi những tiếp xúc với Pháp với mục đích dành để tiếp xúc và thương lượng nhút nhát. Một phúc trình của Pháp vào tháng giêng 1947 nói về tiếp xúc giữa ông Diệm như sau: không có hy vọng chính để gì ông ta tìm cách thiết lập một công trình gì với chính và chính nhận định cùng một lúc với chúng ta. Xem ra ông Diệm không muốn một cái danh tiếng là người chính Pháp.

Vì thế, ông sang Hoàng Kông gặp Bảo Đại, chính cáo Bảo Đại: *Ngài đừng bao giờ chấp nhận những điều kiện do người Pháp đưa ra. Ngài sẽ hãy bao giờ hãy tiếp tục lấy cái nhấc cho chính mình. Ngài chấp nhận với người Pháp khi mà Ngài nắm chắc trong tay một nền độc lập thực sự. Ngài đừng bao giờ trở thành tay sai của một thế lực tiếp giáp với u.*

Trong hồi ký của Bảo Đại cũng viết về vấn đề can gián của ông Ngô Đình Diệm như sau:

“Je convoque donc à Hoàng Kông le chef du gouvernement provisoire du Sud –Vietnam, Nguyễn Văn Xuân et Trần Văn Lý, le président du comité administratif de Hué. Je demande à Ngô Đình Diệm à se joindre à eux. Ils arrivent le 19 décembre et nous aurons des entretiens pendant trois jours. Tous trois trouvent les termes de la déclaration satisfaisante, mais réagissent très défavorablement à la lecture du protocole. Diem est le plus virulent. Pour lui, les concessions faites par la France

sont nettement insuffisantes, Quant aux restrictions de souveraineté imposées par l’adhésion à

Nhìn Lại Hiệp Định Elysée (1)

Tác Giả: Nguyễn Văn Lộc

Thứ Tư, 22 Tháng 10 Năm 2008 05:57

---

l'union française, elles lui paraissent aberrantes. Ly partage son point de vu. Tous deux influencés par le processus de décolonisation qui se déroule dans le même temps aux Indes et en Birmanie, m'exposent un projet qui donnerait au Viet Nam le statut dominion . A leurs yeux, c'est la seule solution acceptable por les nationaliste Vietnamiens”

(Le Dragon d'Annam, S.M Bao Dai, trang 190)

Tôi triu tu p sang Hông Kông thuy nhng lâp thuy mi n Nam Vi t Nam Nguyễn Văn Xuân và ông Trần Văn Lý, chủ tịch ủy ban hành chánh Huế . Tôi cũng yêu cầu ông Ngô Đình Diệm cùng đi chung với phái đoàn. Họ đi ngày 19 tháng 12 và chúng tôi đã có nhng cuộc thảo luận trong ba ngày liền. Cả ba đều thuy nhng lập trong bản tuyên bố là đđc. Nhng họ phn nhng không thu n lập và vẫn kiên chính thđc. Diệm là ngđđi t ra hung hãn nhđt. Đi với ông ta, nhng số nhđđng bđ cđ a ngđđi pháp rõ ràng là không đđ, còn vđ nhđng hđn chđ vđ chđ quyđn bđ áp đđt khi gia nhđp khđi Liên Hiệp Pháp thì đđi vđi Diệm là sai lđm. Ông Lý đđng ý vđi ý kiđn cđ a Diệm. Cđ hai đđu chđu đđnh hđđng vđ tiđn trình giđi thđc đđng đđn ra cùng thđi đđm đđ bên đđ Đđ và Miđn Đđn và đđ đđ nghđ cho tôi mđt kđ hođch sđ cho phép Viđt Nam trđ thành mđt quy chđ nhđc tđ trđ trong Liên Hiệp Anh. Đđđi mđt hđ, Đđ là giđi pháp duy nhđt có thđ chđp nhđn đđđc đđi vđi nhđng ngđđi Viđt quđc gia.”

Stephen Pan trong Viet Nam crisis cũng nhđn xét vđ lập trđđng cđ a ông Diệm nhđ sau:

“When Diem arrived, however, he found that Bao Dai had already signed an agreement with the French High Commissioner Emile Bollaert making Viet Nam, a member of the French Union. Diem objected to the agreement. Diem was opposed to Ho Chi Minh and the Viet Mđnh but he did not want cooperate with the French until actual dominion status was granted. By the end of 1948, it was clear to him that the French domination was no different from what it had been before. Meanwhile, the Viet Minh cleverly denounced the Bao Dai regime, and kept plugging the slogan, “Viet Nam for Vietnamese.”

(Trích Viet Nam crisis, Stephen Pan và Daniel Lyons, trang 69)

Khi ông Diệm tđi nđi (Hông Kông) đã thuy Bđ o Đđi sđn sàng ký vđi toàn quyđn Bollaert mđt thđ a đđc biđn Viđt Nam thành mđt thành viên cđ a Liên Hiệp Pháp. Ông Diệm chđng đđi Hđ Chí Minh và Viđt Minh, nhđng ông cũng không muđn hđp tác vđi ngđđi Pháp cho đđn khi nào ngđđi Pháp chđp nhđn giđi pháp tđ trđ. Vào cuđi năm 1948, ông Diệm nhđn thđy rõ là viđc cai trđ cđ a ngđđi Pháp bđy giđ không khác gì vđi trđđc đđy. Trong khi đđ, Viđt Minh khéo léo tđ cáo chđ đđ Bđ o Đđi và hđ tiđp tđc tuyên truyđn khđu hiđu: Nđđc Viđt Nam cđ a ngđđi Viđt Nam

Nhìn Lại Hiệp Định Elysée (1)

Tác Giả: Nguyễn Văn Lạc

Thứ Tư, 22 Tháng 10 Năm 2008 05:57

Sau này, khi hiệp định Elysée đã được ký kết, một lần nữa, Ngô Đình Diệm công khai lên tiếng phản đối.

Cuối cùng, vợ phản Cousseau, ông đã thuyết phục được Bộ Ngoại giao Ngô Đình Diệm.

Tôi nay không còn ai là kẻ đả kích đáng đi cớ a Cousseau nữa.

(Còn tiếp)

© DCVOnline

DCVOnline (1) Theo tác giả Lý Nhân Phan Thanh, trong cuốn “*Giai thoại và sự thật về Bộ Ngoại giao, vua cuối cùng Triều Nguyễn*”

, Nhà xuất bản Văn nghệ, 2006, thì những người vợ và tình nhân của Bộ Ngoại giao:

1. Nam Phương Hoàng hậu, quê Gò Công, Tiền Giang, có 5 người con
2. Bùi Mạnh Diệp, quê Bắc Ninh, không hôn thú, có 3 người con
3. Lý Lạc Hà, quê Thái Bình, vũ nữ, không hôn thú, không có con
4. Hoàng Tiều Lan (Jenny Woong), vũ nữ Trung Hoa lai Pháp, không hôn thú, có 1 con gái
5. Lê Thị Phi Ánh Huệ, không hôn thú, có 2 người con
6. Vicky (Pháp), không hôn thú, có 1 con gái
7. Clément(?), vũ nữ và buôn lậu ở xóm Cigalle (Pháp), không hôn thú
8. Monique Marie Eugene Baudot (Pháp), có hôn thú, không có con

(Trích *Bộ Ngoại giao*, Bách khoa toàn thư mở Wikipedia)